Chronisch obstructief longlijden: een huisartsenregister gebaseerde studie in de Intego databank

Haio: CALLEWAERT Floris , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: HERMANS Rita , VRYENS Cathérine

Context: Chronische obstructieve longziekte (COPD) stelt de huidige gezondheidszorg voor een belangrijke uitdaging gezien de hoge wereldwijde prevalentie en omwille van de belangrijke morbiditeit en mortaliteit die het met zich meebrengt. COPD is namelijk de vierde doodsoorzaak wereldwijd en volgens de Wereldgezondheidsorganisatie zal het zelfs de derde positie innemen tegen 2030. Onderdiagnose, multimorbiditeit, foute behandeling en het niet tijdig herkennen van risicogroepen dragen bij tot de COPD last.

Onderzoeksvraag: Onderzoek naar de evolutie van de prevalentie, incidentie, comorbiditeiten en behandeling van chronische obstructieve longziekte (COPD) en dit voor de periode tussen 2000 en 2015.

Methode: Analyse van Intego data, een registratienetwerk van ongeveer 50 Vlaamse huisartsenpraktijken. Deze databank bevat informatie over 440 140 patiënten. Data tussen 1 januari 2000 en 31 december 2015 werd geïncludeerd in de huidige analyse. De jaarlijkse prevalentie en incidentie van COPD volgens leeftijdscategorie en geslacht werd bepaald met een trendanalyse via een Joinpoint regressie analyse. Trendanalyse gebeurde voor het comorbiditeiten-profiel van de nieuw gediagnosticeerde COPD-patiënten en voor de medicamenteuze behandeling in de prevalente COPD-populatie.

Resultaten: Leeftijd-gestandaardiseerde prevalentie en incidentie van COPD vertoonden aanvankelijk een opwaartse trend tussen 2000 en 2015. De prevalentiecijfers piekten rond 2010 en stabiliseerden daarna, terwijl de incidentiecijfers piekten rond 2004 en daarna aanzienlijk daalden alvorens te stabiliseren. Deze toename was meer uitgesproken voor de vrouwelijke bevolking. Het aantal reeds bestaande comorbiditeiten ten tijde van de diagnose nam in de loop van de tijd aanzienlijk toe, arteriële hypertensie was de meest voorkomende comorbiditeit. Verder zagen we een verschuiving in behandelingsmodaliteiten van monotherapieën voornamelijk gebaseerd op kortwerkende bronchodilatoren of corticoïden naar gecombineerde therapieën met behulp van langwerkende bronchusverwijders.

Conclusie: Dit grote registergebaseerde onderzoek in de Vlaamse huisartspraktijk over een periode van 16 jaar toonde een aanvankelijk stijgende trend in de leeftijd-gestandaardiseerde COPD-incidentie en prevalentie. De prevalentiepercentages piekten rond 2010 en stabiliseerden daarna, terwijl de incidentiepercentages rond 2004 piekten en daarna aanzienlijk daalden alvorens te stabiliseren. We vonden ook genderverschillen in prevalentie- en incidentie trends, waarbij vrouwen verantwoordelijk waren voor iets grotere stijgingen. Hypertensie was de meest voorkomende aandoening en trends in het voorschrijven van COPD-medicatie, vooral een daling van ICS, vertoonden overeenstemming met de huidige GOLD-richtlijnen. Uitdagingen voor de toekomst zijn het verbeteren van de detectie en registratie van patiënten met COPD met spirometrische gegevens en de registratie van COPD-risicofactoren, vooral bij vrouwen.